No. 3093. Zaterdag 30 September 1939. 56ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

ROZENKRANSMAAND.

Er zijn sommige mensen, die met een zekere onverschilligheid ,om niet te zeggen met minachting over de Rozenkrans durven spreken.

„De Rozenkrans! Och, dat is iets voor nonnetjes en begijntjes, voor monniken en priesters. Wij mensen van de wereld, wij kunnen ons met zulke dingen niet bemoeien; wij hebben wel wat anders te doen!"

Vraag niet of zij een Rozenkrans op zak hebben, neen, dat vinden zij yezelarij.

Als zij er toevallig een nodig hebben, lenen we die van vrouw, dochter of kind.

Of zij dan wel eens een Rozenhoedje bidden?

Ja somtijds...... als penitentie.

Voor de rest laten zij het aan anderen over de Rozenkrans bij zich te dragen; laten zij het aan anderen over het Rozenhoedje te bidden.

't Is duidelijk, dat zulke personen zich vrijwillig beroven van vele verdiensten en zich zelf buiten de rijke genadestroom stellen, die ons door de Rozenkrans wordt meegedeeld.

Voor dezulken kan het zijn nut hebben eens even na te gaan, hoe grote mannen over de Rozenkrans denken en wat zij er van zeggen.

Onder Rozenkrans kan men verstaan het bidsnoer en het gebed, dat er aan gebeden wordt.

Het gebruik van bidsnoeren dagtekent uit de oudste tijden van het Christendom. Sozomenes verhaalt, dat de heilige kluizenaar Paulus, die in de 4e eeuw in de woestijn Thebe leefde, dagelijks 300 vastgestelde gebeden verrichtte.

Om zich niet te vergissen, nam hij bij het begin zijner gebeden 300 steentjes in zijn schoot en wierp er na elk gebed een uit. (Hist. Eccl. V, 29).

Wijl evenwel het gebruik van losse steentjes moeilijk was, begon men zich te bedienen van snoeren, waarin men evenveel knopen legde of waaraan men evenveel zaadkorrels of steentjes reeg als men gebeden wil storten.

Het gebed, dat men meestal aan deze bidsnoeren bad, was het Onze Vader of het Pater Noster, en daarom werden deze snoeren Paternosters genoemd.

Benaming, die men in de Zuidelijke landen heeft behouden.

Deze bidsnoeren of paternosters waren vooral in gebruik bij de lekebroeders in de kloosters, die in plaats van de kerkelijke Getijden paternosters baden.

Toen in de 12e eeuw het Weesgegroet algemeen in gebruik kwam, begon men ook dit gebed aan het Paternoster te bidden en met het Onze Vader te verbinden.

Hierin ligt wellicht het eerste begin van het Rozenkransgebed.

Toen eindelijk het eigenlijke rozenkransgebed was ingevoerd en aan het bidsnoer werd gebeden, ontving dit laatste ook de naam van Rozenkrans.

De gebeden en overwegingen die wij bij deze oefening verrichten, zijn als zoveel geestelijke rozen tot een rozenkrans saamgevlochten.

Om niet te lang te worden, ga ik in stilte voorbij al wat door het hoogste gezag op aarde, door de plaatsbekleders van Christus, over de Rozenkrans werd geschreven en wil ik mij bepalen bij enkele feiten en gezegden, waaruit men genoeg kan opmaken, hoe grote mannen over de Rozenkrans denken.

De heilige Paus Pius V bad, ondanks zijn vele zorgen, elke dag zijn rozenkrans en wilde, dat al zijn huisgenoten zijn voorbeeld zouden volgen.

De H. Carolus Borromeus stelde er prijs op, zelf in de Kathedraal van Milaan elke dag met zijn volk de rozenkrans te bidden.

De H. Franciscus Xaverius genas de zieken door de aanraking van zijn rozenkrans.

Het was het zielsverlangen van den H. Joannes Berchmans met de rozenkrans in de hand te sterven.

Ook veel machtigen der aarde hebben door godsvrucht tot de H. Rozenkrans uitgemunt.

Keizer Karel V beschouwde de rozenkrans als het zekerste middel, om zich de bescherming van den Almachtige te verzekeren.

Was hij eenmaal met zijn rozenkrans begonnen, dan wilde hij zich met geen staatszaken bemoeien, voordat hij zijn gebed voleindigd had.

Keizer Frederik III vroeg den Paus de Rozenkransbroederschap te Keulen weder op te richten, en schreef eigenhandig zijn naam, alsmede de namen van zijn gemalin Eleonora en van zijn zoon Maximiliaan in het register.

Lodewijk IX, Frans I, Lodewijk XIV en Lodewijk XV baden trouw hun rozenhoedje.

Garcia Moreno werd algemeen geroemd als de Apostel van de Rozenkrans.

Op zijn kranig levensreglement — weergevonden op de laatste bladzijde van zijn „Navolging van Christus", — staat o.a. dit vermeld: „Elke dag zal ik de gehele Rozenkrans van vijftien tientjes bidden."

O. Conell, de beroemde Ierse volksleider, tot onmiddellijke voorbereiding zijner meesterlijke redevoeringen, bad het Rozenhoedje; en door de bijstand van Maria, meer misschien dan door zijn persoonlijke bekwaamheid, oefende hij die wonderbare invloed uit op zijn medeburgers.

Herman van Mallinckrodt († 1874) de gevierde redenaar en onverschrokken leider der Katholieke partij in Duitsland, was een groot dienaar van Maria en had een innige godsvrucht tot de H. Rozenkrans.

's Avonds bad hij met de zijnen aandachtig het Rozenhoedje. Moest hij te Berlijn in de Kamer spreken, dan biechtte en communiceerde hij en bad vóór de zitting de Rozenkrans.

Menigmaal trof men de grote Centrumsman aan met de Rozenkrans in de hand al wandelend het Rozenhoedje biddend.

Bij zijn laatste ziekte bezocht hem zijn zuster Pauline, een religieuse. Het was nog een gelegenheid om blijk te geven van zijn grote godsvrucht tot de Rozenkrans.

„Dat is goed, Pauline, dat gij mij komt bezoeken, nu kunnen wij samen het Rozenhoedje bidden"; dit was de eerste begroeting.

Kort daarop ontsliep hij rustig in de Heer met de Rozenkrans tegen zijn lippen gedrukt.

Ook veel mannen, die op het gebied van wetenschap de kunst zich een onsterfelijke naam verwierven, beminden de Rozenkrans.

De beroemde Jozef Haydn getuigt: „Als ik met mijn Rozenkrans in mijn kamer op en neer wandel, komen de gedachten en tonen mij toegevlogen."

Onze grote Dr. Schaepman z.g. was eens op bezoek bij Minister Coremans in België. De Belgische staatsminister verscheen in vol ornaat, de borst bedekt met eretekens en medaljes.

Schaepman was in een eenvoudig clergy man zonder de minste decoratie.

't Moet den Minister opgevallen zijn, want op eens zeide hij: „Maar Dokter, waar zijn uw decoraties?"

Schaepman haalde zijn rozenkrans uit de zak en antwoordde: „Hier heb ik mijn ereteken daarvan alleen houd ik met hart en ziel."

Mgr. Doctor Ariëns z.g. schreef over Schaepman het volgende: „Hij lie zo ontzettend hoog boven ons uittak...... hij voelde en toonde zich een met ons allen in het hoogste, dat we bezitten.

Het geloven, hopen, beminnen van het Katholieke Nederland was als samengeperst in zijn borst.

Zo dikwijls hij maar even gelegenheid had, juichte en jubelde hij het uit in ongebreidelde geestdrift: „Civis Romanus sum" ik ben Rooms burger zo goed als de minste boer in Twente. Ik geloof met hem in dezelfde geheimen; ik bid met hem dezelfde Rozenkrans."

En eindelijk, hoor hoe Guido Gezelle met bezieling de Rozenkrans bezingt:

Rozenkrans! 't Onwinbaar wapen
wint des vijands volk en stêe:
mannen, meiskens, vrouwen, knapen
brengt des Heren bidsnoer mee.

't Is de keten, die geen slaven,
die Gods vrije kinderen al,
heren, burgers, knechten, graven,
koninklijk omhangen zal.

Rozenkrans, bij duizendtallen,
onder 't bidden stemgeroer
valt, alzo de blaren vallen,
beiers van mijn bedesnoer!

ENGELANDS VLOOT.

Gedurende de wereldoorlog heeft Engeland bewezen zich te kunnen opwerken tot een militaire natie van de eerste rang; maar zelfs toen was het de Britse vloot, welke de geallieerden de overwinning verzekerde. En dit laatste feitelijk zonder dat deze vloot grote zeeslagen leverde, maar enkel en alleen, doordat Engeland's vloot meester bleef over de zeeën en Duitsland van de rest der wereld afsloot.

In het voorjaar van 1912 werd een groot deel van de vloot samengetrokken bij Portland, in diezelfde baai van Weymouth, waar kort voor de oorlog de Engelse reservevloot voor de Koning van Engeland defileerde.

Winston Churchill was minister van marine in 1912. Zo ooit een eerste lord der admiraliteit heel zijn hart gelegd had in zijn ambt en er een roeping van gemaakt had, dan was het Winston Churchill. Van de drie aan de oorlog voorafgaande jaren bracht hij acht maanden door aan boord van het admiraliteitsjacht „Enchantress". Hij bezocht alle marinewerven en inrichtingen van Groot-Brittannië en in de Middellandse Zee; hij bestudeerde de strategische betekenis van al wat tot de admiraliteit behoorde; hij kwam aan boord van bijna elk oorlogsschip.

„Ik herinner mij duidelijk" schrijft hij in zijn boek over de wereldcrisis, „mijn eerste reis van Portsmouth naar Portland, waar de vloot lag. Een grauwe namiddag sleepte zich ten einde. Toen ik de vloot voor de eerste maal uit de nevel te voorschijn zag komen, herinnerde mij een vriend aan „die ver verwijderde linie van door de storm geteisterde schepen, waarop de Grande Armée nooit een blik geworpen had, maar die destijds gestaan had tussen Napoleon en de wereldheerschappij."

Die schepen waren voor Engeland alles. Op hen rustten de macht, de majesteit, de heerschappij en de grootheid van het Britse Rijk.

„Heel onze lange, van eeuw tot eeuw opgebouwde geschiedenis, al onze grote belangen op elk deel van de aardbol, al datgene wat het leven en de veiligheid was van onze trouwe, nijvere bedrijvige bevolking, hingen van hen af."

Werden de zeekranen dier schepen geopend, gelijk enige jaren later bij Scapa Flow die van de schepen der Duitse vloot, dan zou met hen het Britse Rijk wegzinken. Neen, het zou „zich oplossen als een droom; elke gemeenschap zou voor zichzelf moeten blijven worstelen; de centrale macht zou gebroken zijn; machtige provincies hele rijken op zichzelf, zouden ontredderd ronddrijven en ten prooi vallen aan vreemdelingen, en Europa zou in de ijzeren greep en onder het ijzeren bestuur komen van de Teutoon en al wat het Teutoonse stelsel betekent."

Die „ver verwijderde linie van door de storm geteisterde schepen, die tussen Napoleon en de wereldheerschappij gestaan heeft", en een kwart eeuw geleden opnieuw eerzuchtige plannen tot oplegging van één enkel stelsel aan Europa verijdelde, zal haar grote taak blijven vervullen. Zij vervult haar reeds.

Thans doet ze dit weer zoals ze dit deed 25 jaar geleden, toen ze voor Duitsland de zeeën sloot: en dezelfde Winston Churchill bekleedt weder het ambt van 25 jaar geleden, opperste lord van de Admiraliteit.

Het is thans in de toekomst alleen de vraag, of Rusland thans meer kan geven aan Duitsland, als in de grote oorlog van 1914.

Op de dag dat Duitsland Polen binnenviel, was de Britse marine volmaakter toebereid dan ooit. Volmaakter zelfs dan in 1914 toen zij, op de dag van het Britse ultimatum, de zeeën beheerste.

Men overdrijft niet wanneer men zegt — schreef de marine medewerker der „Sunday Times" enkele dagen vóór het uitbreken van de oorlog, — dat wanneer oorlog uitbrak de gehele maritieme verdediging van het Britse Rijk binnen weinige uren tijds op voet van oorlog gebracht zou zijn. Er zou geen vertraging zijn, hoe kort ook; er zou geen tekort aan voorraden zijn in de vitale posities, en geen improvisatie der verdediging in enig deel der wereld, waar met enige mogelijkheid een conflict zou kunnen uitbreken.

Officieren en manschappen der koninklijke marine stellen thans oneindig groter vertrouwen in hun wapenen, in noodzakelijke toevoeren, en op de organisatie, waarvan zij afhangen, dan zij ooit gekoesterd hebben sinds de grote oorlog.

Dit gevoel van vertrouwen beperkt zich niet tot de koninklijke marine. Het heerst ook in de handelsmarine. Haar veiligheid in de oorlog is afhankelijk van twee dingen: de verdediging der havens en de verdediging der scheepvaart op open zee. De officieren en manschappen van de handelsmarine weten — wat tot het grote publiek nog niet doorgedrongen schijnt te zijn — dat iedere haven van enig belang op een gebied dat het toneel van vijandelijkheden zou kunnen worden, reeds toegerust is met de nieuwste verdedigingsmiddelen. In tal van havens zijn de verdedigingswerken reeds opgesteld met grote snelheid. Verscheidene maanden zijn verlopen sinds aangekondigd werd, dat de admiraliteit gereed was om, in geval van nood, een convooi stelsel in te voeren. Sindsdien zijn de convooi- en patrouille-middelen der marine reusachtig opgevoerd. Pas veertien dagen geleden werd medegedeeld, dat het aantal schepen en kleine vaartuigen voor patrouilledienst en bescherming van de handel op open zee, met 189 vermeerderd zal worden. Uit de voorstellen der admiraliteit blijkt dat de duikbooten mijnvegers-strijdkrachten vijfvoudig zullen toenemen, vergeleken bij een jaar geleden.

Andere maatregelen tot doelmatiger bescherming der scheepvaart bestaan hierin, dat bijna 10.000 officieren en manschappen der handelsmarine reeds de speciale cursus gevolgd hebben, welke de admiraliteit heeft ingesteld, terwijl dank zij de opleiding van de nieuwe speciale reserve der koninklijke marine snel een talrijk personeel der handelsvloot bedreven wordt in het hanteren van die wapenen, welke het voor verdedigingsdoeleinden toegewezen zijn en in al datgene wat betrekking heeft op samenwerking met de koninklijke marine.

Aldus de marine medewerker van de „Sunday Times".

Toch zal de leek, die in de laatste weken telkens hoorde van Engelse schepen slachtoffers van Duitse duikboten, denken, dat deze schrijverij van de Sunday Times wat overdreven was.

Doch, wanneer we het aantal getorpedeerde schepen dat in de eerste 4 weken van deze oorlog een dertig bedraagt, vergelijken met de duizenden, die dagelijks nog in de Engelse havens aankomen, dan zullen we het niet zo overdreven vinden.

Bovendien worden de successen van de Duitse duikboten met de dag minder en misschien ook wel het aantal Duitse duikboten, wat de Engelse marine bedreigt.

Churchill verklaarde dezer dagen dan ook in de Engelse Kamer, dat de Engelse handelsvloot in de eerste week van de oorlog 65 duizend ton verloor, in de 2e week 46 duizend ton, in de 3e week 21 duizend ton en de laatste zes dagen 9 duizend ton.

Verder blijft de Engelse marine in aanzienlijk versneld tempo de Duitse voor aanbouw.

Op het program 1939 was reeds de aanbouw van slagschepen bespoedigd. De slagschepen-1939 meten minstens 40.000 ton en zijn gewapend met 16-inch geschut. Hun geschutmontage en machinerie zijn dus veel gecompliceerder en van de gang van deze werkzaamheden hangt gewoonlijk de snelheid af, waarmede een schip gebouwd kan worden in het begrotingsjaar, waarin de order gegeven wordt.

Het personeel der koninklijke marine is de laatste maanden zeer aanzienlijk uitgebreid; zijn geschiktheid en zijn moreel hebben nooit hoger gestaan. Tot tweemaal toe is de marine in de laatste twaalf maanden gemobiliseerd geweest — gedurende de September-crisis en in de eerste helft van Augustus. Want de oproep tot de bemanning der reserve-vloot op 31 Juli was een gedeeltelijke mobilisatie — wel niet officieel maar toch feitelijk.

De reservisten hebben blijk gegeven van een voortreffelijke geest toen zij opgeroepen werden. Van de meer dan tienduizend gepensioneerden en reservisten die in Juli de oproep ontvingen, zijn slechts twee niet opgekomen; men heeft hen niet kunnen opsporen, en vermoedt dat zij gestorven zijn of van adres zijn veranderd zonder de overheden hiervan in kennis gesteld te hebben. De oefeningen der reservevloot werden gehouden met volle bemanning, en hadden ten gevolge, dat heel het reserve-personeel tot de hoogste graad van doelmatigheid opgevoerd werd.

Daar de nieuwe hoofdschepen groter zijn dan hun voorgangers, was uitbreiding der dokfaciliteiten, niet alleen in Groot-Brittannië, maar alom ter wereld waar Britse schepen wel-

licht moeten opereren, noodzakelijk geworden. De droogdokken van zekere marine basis worden vergroot, en deze werkzaamheden worden met zodanige snelheid uitgevoerd, dat zij gereed zullen zijn voor de grotere schepen in dienst komen. De vergroting van het droogdok te Gibraltar is ver gevorderd, terwijl het grote drijvende dok van Portsmouth overgebracht is naar de haven van Alexandrië ten behoeve van de Middellandse Zeevloot.

De jongste ontwikkeling zowel in de internationale politiek als in de aard der aanvalwapens heeft het noodzakelijk gemaakt, dat veel aandacht geschonken moest worden aan de veiligheid der marinebases in tijd van oorlog. Het spreekt vanzelf dat geen mededelingen gedaan kunnen worden omtrent hetgeen gedaan is om de bases te beschermen tegen aanvallen van de zee, de lucht of het land uit, maar wel kan gezegd worden dat marineofficieren de spot drijven met wat leken vaak beweren omtrent de onhoudbaarheid van deze of gene basis.

In zijn rede te Danzig heeft Hitler gesproken en gewaarschuwd voor een nieuwe strijdmethode, welke Duitsland heeft en die zal worden ingevoerd, wanneer Engeland de strijd wil rekken.

Reeds in de laatste maanden, evenals in de jaren vóór 1914 is steeds zeer veel drukte gemaakt omtrent de ontzagwekkende verrassingen, vooral op technisch gebied, waarmede de tegenstander (i.c. Duitsland) voor de dag zal komen. Deze propaganda beoogt het vertrouwen van het publiek te ondermijnen, wankelmoedigheid in de hand te werken, en een openbare stemming aan te kweken welke, ten einde aan de verschrikkingen van een oorlog te voorkomen, aandringt op concessies aan een land dat over zulke geheimzinnige vernietigingsmiddelen heet te beschikken.

De enige verrassing van de allereerste rang, welke zich gedurende de wereldoorlog voorgedaan heeft, was de invoering der tanks door Engeland. Van al de mysterieuse gruwelen welke in voorafgaande jaren voorspeld werden, bleek er niet één verwezenlijkt te zijn. Er zijn even weinig redenen als vijf en twintig jaren geleden, verrassingen te verwachten, welke alle berekeningen en toebereidselen van den vijand te schande zullen maken. De aanvalswapenen zijn sinds 1918 in macht toegenomen. De verdedigingswapenen ook. Indien de burgeroorlog in Spanje in militair opzicht de waarheid gesproken heeft ,dan heeft hij ons geleerd, dat de voordelen van den aanvaller niet groter zijn dan in 1914, en dat geen geheimzinnige middelen bestaan waardoor een partij plotseling de andere partij vernietigen kan.

Engeland en het Britse Rijk voelen zich volkomen gerust, daar zij weten dat alle erkende problemen van de aanvals- en verdedigingsoorlog onder de ogen gezien zijn. Hun vloot zal niet door „onzichtbare stralen" getroffen worden. De Duitsers zijn knappe en vindingrijke mensen, maar niet vindingrijker en knapper dan de Engelsen. Zij kunnen voortreffelijk organiseren. De Engelsen ook.

Verzekerd wordt tenslotte van Engelse zijde ,dat het hoogst belangrijke probleem van munitie- en petroleumaanvoer voor de vloot op bevredigende wijze opgelost is. Niet alleen in Engeland, maar op alle strategische punten ter wereld beschikt de marine thans over voorraden voor vele maanden, terwijl tijdens de Middelandse zee-crisis in 1935, in verband met de Italiaanse campagne tegen Abessynië, de vloot over ammunitie voor slechts één actie beschikte, zonder enige reserves.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

In een vorig overzicht hebben we reeds geschreven van verschillende vredesduiven, die over de wereld rondvlogen. Duitsland heeft thans nog geen vredesvoorstel gedaan, maar uit een schrijven van Z. H. de Paus aan de oorlogvoerende- en neutrale Staten zou blijken, dat zulk een vredesvoorstel van Duitsland wel te verwachten is. En volgens berichten van de United Press, zou Z.H. de Paus geschreven hebben, dat „wanneer Duitsland een voorstel doet voor een eervolle vrede, met de garantie van een vrij en onafhankelijk Polen zij het dan ook wat kleiner en wanneer het in staat zal zijn het Katholicisme zijn plaats te geven, waarop het volgens de historie recht heeft, dat dan de H. Vader aan de oorlogvoerenden de raad geeft om alvorens te weigeren, eerst eens de consequenties te overwegen van een scherper gevoerde oorlog."

Het bericht meldt er nog bij dat Italië en de Amerikaanse Staten dit initiatief van Rome steunen.

Men ziet wel hoe voorzichtig deze tekst, aan de historiciteit waarvan we niet behoeven te twijfelen, gesteld is. Van een andere kant mogen we ook veronderstellen, dat Rome niet tot deze stap zou zijn overgegaan, wanneer het niet gefundeerde hoop had, te zullen slagen.

Merkwaardig is echter wel, dat Donderdagavond Engeland met geen woord melding maakte van deze Pauselijke breve en zelfs spottend sprak over de grote plannen, welke Hitler thans met zijn generale staven aan het uitwerken, is voor wanneer zijn vredesvoorstellen zullen worden geaccepteerd.

Maar nog pessimistischer moeten we gestemd worden, wanneer we in de berichten van gisteren gehoord hebben, dat de besprekingen van von Ribbentrop geleid hebben tot een samenwerking van Stalin en Hitler, na de

verdeling van geheel Polen onder mekaar, om een vredesvoorstel van Hitler te ondersteunen, terwijl Rusland met Duitsland zal samenwerken, indien de geallieerden dit voorstel niet ondersteunen.

Dat directe steun aan een strijdend Duitsland gegeven zal worden, wordt niet met ronde woorden gezegd.

Frankrijk en Engeland hebben al bij voorbaat de Duitse vredesvoorstellen afgewezen.

Ook heeft in de laatste dagen bijzondere aandacht gehad het bezoek van de ministers van Turkije en Estland. Deze laatste is al een paar keren op- en neer gereisd en heeft nog meerdere raadgevers meegebracht, om met Rusland tot een vergelijk te komen. van Turkije en Estland. Deze laatste is al een paar keren op- en neer gereisd en heeft nog meerdere raadgevers meegebracht, om met Rusland tot een vergelijk te komen.

Want Estland heeft de laatste dagen in spannende toestand geleefd.

De moeilijkheden begonnen met het ontvluchten van een Poolse onderzeeër, die in Estland was geinterneerd en kans zag om te ontvluchten. Door de Russische regering werd een voorwendsel gezocht om actie te gaan voeren, betreffende een Russische vlootbasis in Estland. Rusland heeft hier zoveel belang bij ,omdat de Russische Oost-Zeehavens alle in de winter zijn dichtgevroren.

Maar tot overmaat van ramp voor Estland kwam daar nog bij, dat volgens zeggen, dezer dagen twee Russische schepen zouden zijn getorpedeerd, wat volgens de Russen gebeurd zou zijn, door de ontvluchtte Poolse onder-onderzeeër. Of Rusland hier de Duitse methode volgt, of dat inderdaad het gebeurde waar is. Estland schijnt maar te hebben toegegeven aan verschillende eisen van Rusland en hoopt, dat daarmee voorlopig de vrede bewaard is.

Van een andere zijde hebben Russische vliegers over Estland gevlogen, waartegen de Estlandse regering in Moskou heeft geprotesteerd.

Ribbentrop zou, volgens zeggen, in Moskou zijn, nog steeds voor de regeling van Polen's verdeling. Of er niets anders besproken zal worden? De toekomst zal het moeten uitmaken. Hitler heeft anders al verklaard, dat de verdeling van Polen al in Augustus met Rusland geregeld was.

Van het oorlogsfront valt te melden, dat Donderdag uit Berlijn het bericht kwam, dat Warschau zich heeft overgegeven onvoorwaardelijk met 100 duizend man garnizoen.

De overgave van Warschau, welk drie weken geleden ook al door Duitsland was bericht, zal thans wel een feit zijn, daar Donderdag door Warschau werd bericht, dat men met de Duitsers onderhandelingen had geopend, welke gisteren hun definitieve uitslag zouden hebben. Bij het verschijnen van dit blad, zal Warschau dan ook wel in Duitse handen zijn, daar de verdedigers het niet meer konden uithouden, wegens de honger, en ook het gevaar van besmettelijke ziekten. Dit laatste is niet te verwonderen, wanneer een Frans bericht waar is, dat Woensdag alleen met het bombardement 3000 vrouwen en kinderen gestorven zouden zijn.

De torpedering van het derde Zweedse schip de Hyland binnen een week tijds, heeft in Zweedse kringen grote verontwaardiging gewekt, waarbij nog komt de dood van de Zweedse Ingenieur in het Nederlandse vliegtuig. Het zou wel eens kunnen gebeuren, dat het Zweedse dreigement om de uitvoer van erts naar Duitsland stop te zetten, zijn verwezenlijking vond.

Van het Westfront is er weinig nieuws en van de zee werd een aanval bericht van Duitse vliegers op een Engels eskader, waarbij volgens Duitse berichten de Ark Royal, een groot vliegtuigen moederschip getroffen zou zijn. Van Engelse zijde wordt dit echter ontkend en zelfs beweerd, dat nog geen matroos getroffen is.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

DE WAARDE VAN GIBRALTAR.

De vesting, in het bezit van Engeland en meermalen genoemd „de sleutel van de Middellandse Zee", werd altijd onneembaar geacht. Dit belette niet, dat zij in de Spaanse Successieoorlog, in 1704, toen de bezetting slechts 150 man bedroeg ,overrompeld werd door de Engelsen, onder prins George van Hessen—Darmstadt.

„De aarde en haar volken" vertelt van Gibraltar:

In de oudheid speelde de rots „Kalpo" de legendarische rol van een der beide Herculeszuilen, de andere was de rots Abila bij Ceuta. Betekenis kreeg de doorgang eerst, toen de geweldige stormgolf van de Islam in de tweede helft van de zevende eeuw zich over N.-Afrika wierp en in haar voortvloeien in de jaren 710 en 711 de Moren naar Spanje drong. De Moorse veldheer Tarik betrad Europa, juist op de plaats van rots, waar hij de nu nog bestaande burcht liet oprichten, en men noemde sedert die tijd rots Gebel Dsjebel el Tarik, Rots van Tarik, waaruit het woord Gibraltar is ontstaan.

Met het eind van de Morenheerschappij in Spanje kwam in 1462 Gibraltar in landen van Castilië onder koning Hendrik IV en ofschoon onze Jacob van Heemskerk in 1607 de Spaanse vloot in de bocht van Algecidas vernietigde, liet men de rots ongemoeid. Eerst de Engelsen zagen in, welke strategische waarde Gibraltar had en namen de gunstige gelegenheid van de Spaanse erfopvolgingsoorlog, waaraan bijna half Europa deelnam, te baat, om de roof te plegen. Wel is het bezit van Gibraltar betwist, en de geschiedenis kan van een aantal belegeringen gewagen.

De laatste poging, die de verenigde Fransen en Spanjaarden deden, om de Britten van de rots te verdrijven, was de grote belegering van 1779 tot 1783, die echter als alle vroegere geen effect had. Generaal Elliot, de toenmalige verdediger van Gibraltar, verwierf grote roem door de verdediging der vesting tegen een tienmaal sterkeren vijand, die van de allernieuwste en deugdelijkste technische oorlogsmiddelen gebruik maakte, als brandschepen en drijvende batterijen, eindeloze mijngangen, pantsertorens, brandgranaten en allerlei technische verrassingen.

Het zwakke punt bleek echter de rots zelf, die veel te lijden had van het vijandelijke vuur en van de schokken, door het eigen geschut teweeggebracht. Thans moeten er negenhonderd stukken geschut zijn geplaatst, en gangen en mijnen, verborgen galerijen en batterijen zijn er in menigte, waardoor ook de weerstandskracht van de rots wel zal zijn vergroot.

Als in elke goed bestuurde zeevesting moeten de schepen op de buitenrede het anker uitwerpen en mogen alleen bij dag uitladen. De aankomende krijgt enkel een verlof tot één dag verblijf; na het schot van zonsondergang wordt de landpoort gesloten. Overigens is ieder derde man in Gibraltar een soldaat, want op 25.000 man inwoners telt men 8000 man bezetting, want nu wel een weinig veranderd zal zijn. De vestingwerken blijven voor den bezoeker volkomen onzichtbaar; ze zijn hoofdzakelijk een mollenwerk in de rotswand.

De stad ligt over een lengte van zowat een kilometer terrasvormig tegen de zachte west-helling tot op een hoogte van tachtig meter; de indruk is die van een aangenaam ruime en zindelijke stad, hoewel de straten waar de Mohammedanen wonen, als overal in het Oosten smal zijn. Bazars met Oosterse producten wijzen op de nabijheid van Noord-Afrika. De zuidpoort uitgaande, komt men in de Alemede, een mooi, groot park met prachtige subtropische plantengroei, des te merkwaardiger, daar de benodigde tuingrond per schip moest worden aangevoerd.

Ene verdere wandeling geeft een wirwar van seinstations, dokken, werkplaatsen, arsenalen, kazernen en andere militaire gebouwen te zien, verlevendigd door exercerende en spelende soldaten. Het is de vraag, of Engeland op het ogenblik en bij de tegenwoordige stand van de krijgstechniek nog wel zo heel rustig er zich kan voelen.

EMMASTAD.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Tennis.

De eindstrijd om het **Heren-kampioenschap** tussen de heren SCHNEPPER en DE WOLF, welke Zondag j.l. wegens duisternis moest worden gestaat, zal Zondag 1 October a.s. geheel worden overgespeeld. Aanvang **3.30 n.m.**

Umpire: Hr. Capriles.

De eindstrijd om het **Dames-kampioenschap** tussen de dames EERLIGH enn SCHEFFER wordt eveneens a.s. Zondag gespeeld op baan II. Aanvang **4.15 n.m.** Umpire: Hr. Lotman.

Alle tennisliefhebbers worden uitgenodigd van deze uitermate interssante partijen getuige te zijn.

De Tenniscommissie.

SPEELGOEDEREN.

In verband met het niet doorgaan der kinderfeesten zal een partijtje speelgoederen dat hiervoor bestemd was van de hand worden gedaan.

De verkoop zal geschieden Zaterdag 30 September, van 5 — 6 n.m. in het kleedhuisje op het voetbalveld Rio Canario.

PROTESTANTSE GEMEENTE EMMASTAD.

Kerkdiensten.

Zondag 1 October

Emmastad 's morgens 9.30 uur

(Bediening van de H. Doop)

Suffisant 's avonds 7 uur

(Bediening van de H. Doop Hernhutter liturgie Zondag II)

in beide diensten Ds. C. Th. Steenstra.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Biljarten.

Zoals onze leden reeds zullen weten uit de berichten omtrent de wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap, vertoeft op het ogenblik op Curaçao de heer Alpino, een biljartspeler die ver uitsteekt boven het peil van onze kampioenen.

Daar wij gemeend hebben, dat ook de biljarters van Emmastad den heer Alpino wel eens willen zien spelen, hebben wij hem verzocht en bereid gevonden om a.s. Woensdag, 4 October, enige partijen te spelen in Societeit „Asiento".

Op het programma van deze avond staan een partij cadre van 200 caramboles tussen de heren Alpino en Jippes, vervolgens een partij libre tussen deze heren, waarbij de heer Alpino 300 car. zal moeten maken tegen de heer Jippes 150, en tenslotte een partij libre tussen de heren Alpino (300) en de heer Rabeneck (75).

Wij kunnen onze leden aanbevelen deze avond vrij te houden om den heer Alpino eens aan de gang te zien.

Het Bestuur.

CURACAO.

MILIEUTHEORIE.

Er bestaat in de moderne psychologie een theorie, die men aanduidt met de naam „milieutheorie".

Bij deze theorie gaat men hier van uit. Men ziet dat een zelfde plant andervormige bladen, andersoortige stengel enz., heeft, naar gelang die plant op een zeer droog stukje grond, op een rots, dan wel op een vet stukje grond in een vruchtbaar dal geplaatst wordt. Zou die plant in het dal mooie brede bladeren bezitten, die bladeren zullen klein en smal worden, zo de zelfde plant op een droge rots gezet wordt.

Welnu, zegt deze theorie, zo nu ook de mens, hoe het karakter van den mens is, dat hangt af van milieu of van nog ruimer gezien, van klimaat, omgeving etc., gelijk die plant op de rots schraal van bladgroei is, terwijl die plant in het dal een heel ander bladvorming had, evenzo is die mens in deze omgeving van een heel ander karakter dan in een ander milieu.

Men begrijpt, de hele theorie wil het laten voorkomen, alsof de mens maar een product was van zijn omgeving, zijn. dat komt daar het er altijd hard waai en zij moeilijk met elkaar kunnen praten. Ze kunnen zich zo moeilijk verstaanbaar maken, dat ze het maar opgeven en alleen het hoogst noodzakelijke aan elkaar vertellen in hoogstens twee á drie woorden.

Men wil de mens zo absoluut zien als een product van zijn omgeving, zo geheel zijn karakter uit het milieu verklaren, waarin hij leeft, dat er gevaar bestaat dat men te ver gaat en komt tot conclusies als deze — hij is lui, want de streek, waar hij woonde, was zeer vruchtbaar, hij behoefde niet te veel te werken. Men gaat het milieu, het klimaat, de omgeving te veel de schuld geven, als het gaat over ondeugden, ontstaan door milieufactoren.

Zo sterk dat men menen zou, de man kanhet niet helpen, dat hij zo is. Men brengt dus m.a.w. zijn vrije wil wel wat in het gevaar. De klimaatsomstandigheden brengen wel tot luiheid, maar dat is geen noodzakelijk proces, als bij planten: daar werd het blad natuurnoodzakelijk schraal en dun, toen men het plantje ging zetten op een droge rots.

Men zegt dat de mensen hier op Curaçao goed in staat zijn, om bij zich zelf te zien, wat of er waar is van de milieutheorie, immers komend uit een ander land, komend dus in een ander milieu, zijn wij het best in staat om te beoordelen ,of het waar is dat dit andere, nieuwe milieu ons karakter veranderde.

Opvallend is direct al, hoe sommigen met een zekere vinnigheid niet willen hebben, dat het milieu hen verandert. Alles moet net zo zijn als in Holland en niet slechts het eten, maar alles. Het is of ze werkelijk bang zijn dat de milieutheorie waar zou zijn, en zij komend in een ander milieu, ook van karakter zouden veranderen.

Ja, opvallend is hoe vooral vrouwen met een zeker fanatisme alles maar gelijk willen hebben. En daar dat nu eenmaal niet gaat, ergeren zich de hele dag over allerlei kleinigheden. Een voorbeeld: hier dweilt men door met zijn blote voeten op een dweil staande, wandelingetjes te gaan maken. (Het is niet beter uit te leggen). Dat is wat anders. als zich vooroverbuigen en de dweil van rechts naar links over de grond laten slepen. Nu moet en zal men hier op zijn Hollands dweilen. Vergetend dat dat geen doen is bij **zulk een temperatuur (? Red. Amigoe).**

Men zegt van de mensen in de Oost: „Och, die mensen daar, ze zijn over de evenaar geweest en daarom vinden ze nergens rust meer, zijn ze in Holland, dan verlangen ze naar de Oost., zijn ze in de Oost, dan gaat het de hele dag weer over Holland". Ze zijn zo anders geworden, dat ze nergens meer thuis horen. Het milieu heeft hen anders gemaakt. De milieutheorie had gelijk. Gaat dat nu ook op voor de Hollanders hier?

Opvallend is het, dat, als men soms vraagt: „Hoe bevalt het U op Curaçao?", als antwoord krijgt: „O, het is best uit te houden". Maar als men dan als tweede vraag stelt: „Zou U anderen aanraden hier te komen?", dan zegt men: „Daar blijf ik buiten, dan moeten ze zelf maar weten".
Maar men zou toch verwacht hebben, dat als 't hier wel uit te houden is, dat ook anderen aan zou raden hier te komen; maar nee, daar wil men buiten blijven. Is dat soms, omdat men zich herinnert, wat een moeite men had om te wennen en met wat een heftigheid men heeft getracht, om niets anders te worden?

Men kan het beste ieder voor zich zelf nagaan, of men van karakter veranderd is. Sommigen zijn er zelfs zo van overtuigd, dat een Hollander van karakter verandert, dat men zelfs een beschrijving geeft van het karakter van een Hollander op Curaçao, de Curaçaose Hollander wordt 'n apart type.

We willen dat maar niet doen. Onderzoek U zelfs echter een, of een typerende beschrijving te geven valt. Of de milieutheorie voor ons opgaat.

X.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier.

5 uur Vroegmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.
6.30 uur Lof.
In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

K
K R O
O

NEDERLANDS WERELDPROGRAMMA.

Zondag, 1 October 1939.
01.25 — 0.25 uur G.M.T.
Via P.C.J. Golfl. 31.28 m.

1. Wilhelmus — Opening
2. Gramofoonmuziek
3. "O. L. Vrouw van Uden" door Pater T. Bik O. S. C.
4. Gramofoonmuziek
5. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlandse Kroniek
7. Gramofoonmuziek

KOLONIALE UITZENDING.

14.05 — 15.05 uur G.M.T.
Via P.C.J. Golflengte 19.71 m.

1. Mars
2. Wat in Nederland verscheen door Dr. Anton van Duinkerken
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Eventueel Vaderlandse Kroniek
6. Gramofoonmuziek.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Benoemingen:

C. L. Neumann, tot tijdl. hulploods in Curaçao.

Izak Cordozo, tot tijdl. Predikant bij de Nederlands-Portugees Israelitische Gemeente op Curaçao.

Mevr. G. Willeboordse-Kok, tot tijdl. onderwijzeres 3e kl. bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool alhier.

H. Hana, brigadier bij het Korps Militaire Politietroepen; tot agent 1e kl. der Burgerpolitie in tijdl. dienst.

J. R. Arends, gouvernements-geneeskundige; tot schoolarts op Aruba.

Mej. Elsie Jesurun ,tot tijdl. onderwijzeres 3e kl. bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool alhier.

W. Meyer, onderwijzer aan de Hendrikschool; tot onderwijzeres aan de Normaallessen alhier.

Eervol ontslag aan:

Mevr. H. A. J. Goslinga-Dijkstra, tijdl. onderwijzeres aan de Julianaschool op Aruba.

Naamsverandering:

Aan Sixto Benicio Sprothoaars, alhier wonende, is vergunning verleend zijn geslachtsnaam „SPROTHOAARS" te veranderen in die van „SPROCK".

Voogdijraad op Saba.

Aan F. E. Prior en M. van der Maarel is, wegens vertrek, eervol ontslag verleend als resp. lid en secretaris.

A. B. Gloyne en J. G. Halley zijn benoemd tot resp. lid en secretaris.

Overplaatsing:

Mevr. S. A. M. Johnson-Waymouth; onderwijzeres 1e kl. cat. B. aan de Emmaschool alhier; van Curaçao naar Aruba en aldaar werkzaam gesteld aan de Julianaschool.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

TER NAVOLGING AANBEVOLEN.

Op papier hebben we hier op Curaçao wel een verordening tegen prijsopdrijving. Maar in de praktijk is er nog niets gedaan.

Van Aruba bereikte ons het bericht van grote opdrijvingen, waarvan de handelaars de schuld geven aan de Aruba Trading Comp., waarbij ze duurder moesten inkopen. Na een onderhoud van den Directeur van Economische Zaken met genoemde Trading Comp., aldus werd ons bericht, zou de Directeur zich bij de eisen van de Trading Comp. hebben neergelegd. De prijzen blijven dus hoog.
Merkwaardig! Terwijl door ons telegrammen werden gehoord uit Amerika en Nederland, dat de prijzen van verschillende artikelen niet verhoogd worden: alleen voor Nederland was de vracht verhoogd.

Heel voorzichtigjes, want dergelijke raadgevingen vallen bij ambtelijke kringen zo licht in kwade aarde, zouden we daarom bijzonder de aandacht willen vestigen op het volgende bericht uit den Haag:

> De minister van economische zaken bepaalde als regel, dat iedere verhoging van prijven boven het peil van Augustus beschouwd zal worden als prijsopdrijving en dus verboden is. Indien de verkoper kan aantonen, dat hij zijn prijzen verhogen moet, daar ook de kostprijs van het te verkopen product hoger is geworden, dan zal men een hogere prijs toestaan.

We kregen uit Nederland dezer dagen het bericht, dat men daar algemeen het gevoel heeft, dat de Regering goed voor de mensen zorgt.

Een dergelijk gevoel zou op Curaçao ook wel heel prettig zijn.

EXAMEN.

Woensdag 27 Sept. slaagden voor de Bond „St. Genesius" als Kantoorstenograaf in de Ned. taal de dames:
Elsie Prophet, Paulina Castillo, Ida Curiel, Angelica Harms, Marion Rogers, Ocelia Penso. P. v. Kanten.
Leerlingen van het St. Antonius Gesticht.

H. M. V. KINSBERGEN.

Naar we vernemen, zal H. Ms. van Kinsbergen Maandag a.s. naar Curaçao vertrekken.

LUCHTBESCHERMING.

In publicatieblad No. 97 is verschenen het besluit van 26 Sept. 1939 houdende enige bepalingen betreffende bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen.

Publicatieblad 98 bevat de beschikking, tot instelling van een luchtbeschermingsdienst voor de eilanden Aruba en Curaçao.

SCHOOLARTS.

In Publicatieblad No. 99 verscheen het besluit van 15 Sept. 1939, tot instelling van een schoolartsendienst.

Publicatieblad No. 100 bevat de vaststelling van een instructie van de schoolartsen.

WETTELIJKE REGELING ARBEIDSOVEREENKOMST.

Aan de Staten is aangeboden een landsverordening tot wijziging in het Burgerlijk wetboek voor Curaçao omtrent huur van dienstboden en werklieden.

We krijgen met dit aanbieden de belangrijke behandeling in de Staten van een wettelijke regeling van de arbeidsovereenkomst.

FILMBESPREKING.

„ROOM SERVICE" (Roxy).

Na de prachtige sociale film „De Citadel" van verleden week, die wij ten zeerste kunnen aanbevelen, draait er nu in Roxy een film van een geheel andere genre: „Room Service". En wij zijn er niet op vooruit gegaan. De humor van de Marx Brothers schijnt beter voor het toneel geschikt. Hun geschiedenis, hier als werkeloze artsen, speelt zich af in een hotelkamer, waar hun rust, vanwege een onbetaalde rekening voortdurend verstoord wordt door de barse eigenaar.

De verwikkelingen die zich daarbij voordoen, zijn moeilijk te vertellen, maar er is vaak hartelijk om gelachen. Een vrolijke short en een interessant Journaal voltooien het programma.

LUCHTBESCHERMING OP CURAÇAO.

Sedert de oprichting alhier van een Vereniging voor Luchtbescherming zijn door het Bestuur dier vereniging de volgende werkzaamheden verricht.

a. Cursussen voor volkvoorlichting op dit gebied werden overgenomen van de Luchtbeschermingsdienst en voortgezet. Ongeveer 600 personen hebben reeds een cursus doorlopen.
b. Cursussen voor Eerste Hulp bij Ongelukken werden samengesteld. Behalve dat er een verplichte cursus voor een beperkt aantal gouvernements-ambtenaren is ingesteld, is ook aan de andere ambtenaren de gelegenheid gegeven een dergelijke cursus te volgen. Ook particulieren, o.a. sportvereniging „Kwiek" neemt deel aan een der cursussen.
c. Het maandblad „Luchtgevaar", het officieel orgaan van bovenbedoelde vereniging werd opgericht. De derde aflevering verschijnt 1 October a.s. In dit blad kan men veel lezen op het gebied van luchtbescherming.
d. 12.000 vlugschriften werden onder de bevolking verspreid, bevattende nuttige wenken in verband met de luchtbescherming.
e. Een luchtbeschermingsbibliotheek is in wording.

Aangezien de Vereniging voor Luchtbescherming als voornaamste doel heeft het publiek in het algemeen vertrouwd te doen geraken met de luchtbeschermingsgedachte en mede te werken tot het beperken van de gevolgen van een eventuële luchtaanval, wordt van iedereen verwacht, dat hij daartoe zijne samenwerking verleent.

Bewoners van Curaçao, geeft U op als lid van de Vereniging en toont hierdoor dat U mede wilt werken tot het bereiken van het beoogde doel, d.i. bescherming van de burgerbevolking.

Financieel kan dit geen bezwaar zijn, aangezien de minimum contributie slechts **ƒ 1.— per jaar bedraagt, waar**bij inbegrepen is het abonnement op het maandblad „Luchtgevaar".

Dit blad alleen dat zovele nuttige wenken en artikelen bevat op luchtbeschermingsgebied, zou U van zeer veel nut kunnen zijn.

Leiders van bedrijven, chefs van zaken, onderwijzers, besturen van verenigingen en clubs, en particulieren in het algemeen, laat niet na U op te geven als lid van de Vereniging en anderen daartoe op te wekken. Helpt allen mede.

Wij beleven spannende dagen.

Zij de lid willen worden, kunnen zich met opgave van naam en adres, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling of telefonisch, opgeven aan onderstaande personen:

Adjudant van den Gouverneur
Fort Amsterdam 17
Telefoon 2445 en 2148
of
den Heer M. B. Bartels Daal.
Hendriksteeg 24
Telefoon 1536 en 2230.
Het Dagelijks Bestuur.

BOEKBESPREKING.

ZWEDEN EN LAPLAND.

Op de boeken van dr. van der Sleen wiens **Canada** en **Zuid-Afrika** zulk een grote populariteit verwierven, past eigenlijk geen adjectief zo goed als het gemoedelijke woord „smakelijk". Of hij nu natuur-, en stedenschoon der door hem bereisde landen schildert, dan wel vertelt uit hun grijs verleden; of hij de hoopvolle bedrijvigheid schetst van een opbloeiende industrie of de jongste politieke tendenzen verklaart, het is alles even onderhoudend, even enthousiast, even levenswarm.

Zweden! Is het niet als een rustpoos in een koele oase, in deze tijd te kunnen lezen over een land, waar werkloosheid vrijwel onbekend is — een land, waar immigratie nodig blijkt door gebrek aan werkkrachten in landbouw en veeteelt, die oeroude welvaartsbronnen? En als dat land dan wordt bewoond door een sterk, rustig volk met de heerlijke karaktereigenschappen van trouw eerlijkheid en levensvreugd — als het een natuur bezit, die kan wedijveren met die van de machtigste gebergten en de lieflijkste vlakten van Europa, en een hoofdstad, die Parijs naar de kroon steekt, dan is het waarlijk een verkwikking, zulk een land te mogen zien door de ogen van een geestdriftig trekker, die álles opmerkt, in alles belang stelt en de gave bezit, met volle handen te kunnen meedelen van zijn verworven rijkdommen.

Vijf maanden lang bereisde de schrijver met auto, vouwboot en tent het vaderland van Selma Lagerlöf, en bovendien Lapland, het eenzame Noorden, waar men nog wekenlang zwerven kan zonder een medemens te ontmoeten en waar een volk huist, nóg interessanter dan de Indianen, nóg trouwer aan zijn eeuwenoude zeden.

Systematisch ordende hij daarna het verzamelde materiaal in vier grote hoofdstukken met een levendige en gedétailleerde onderverdeling. In het eerste, **Van land en volk,** leest men over de geologische ontwikkeling en de tegenwoordige gesteldheid van de bodem, over de herkomst en de aard van het ras, dat er leeft, over de heerlijke landschappen en steden. Dan volgt het boeiende **Van oude tijd:** de verste oudheid, de geschiedenis van het zo interessante Gothenvolk, dat hier zijn bakermat had en dat het onoverwinnelijke Romeinse rijk ten val zou brengen; de opkomst en bloei van de staat Zweden en de regering van het huis Bernadotte.

Hoofdstuk drie is gewijd aan de inrichting van de moderne staat en daarmede tevens aan de machtige rijkdommen aan mineralen, hout en waterkracht ,die onder zijn beheer staan; aan industrie, verkeer en handel, aan landbouw en veeteelt. Besloten wordt met **Lapland en de Lappen,** waarin men alles vindt over oorsprong en verspreiding van dat merkwaardig volkje en over de woeste, eenzame streken, waar het zijn sober nomadenleven slijt.

Een fris en bemoedigend boek over een gezegend land, dat nog duizend mogelijkheden biedt en over mensen. die nog met rustige moed durven hopen op een toekomst van vrede en welvaart.

ingenaaid 2.90 gebonden 3.90

Verkrijgbaar in de **Boekhandel** „St. Augustinus" St. Thomas college.

Vergeef en u zal vergeven worden!
Het minimum dat van ons gevraagd wordt is: vergeven aan onze vijanden. Maar dat brengt mee vergeten, d.w.z. dat alle wrok, haat, afkeer plaats moet maken voor welwillendheid; dat we onze vijanden het goede moeten gunnen en toewensen; dat wij voor hen moeten bidden. i

De waarheid ziet men nooit duidelijker dan op het ogenblik, dat de laatste straal van het licht wegsterft.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Uit den Haag zijn de heren Lamping directeur van de afd. handelsaccoorden en Hart, van het departement van koloniën, naar Londen vertrokken om gezamenlijk met den gezant te Londen met de Engelse regering overleg te plegen over de door de oorlog ontstane moeilijkheden van de Nederlandse handel.

De minister van economische zaken **bepaalde als regel, dat iedere verho**ging van prijzen boven het peil van Augustus beschouwd zal worden als prijsopdrijving en dus verboden is. Indien de verkoper kan aantonen, dat hij zijn prijzen verhogen moet, daar ook de kostprijs van het te verkopen product hoger is geworden, dan zal men een hogere prijs toestaan.

Over het lijnvliegtuig van de K.L.M. de Mees dat door een Duits oorlogsvliegtuig in de nabijheid van Helgoland is beschoten, wordt nader gemeld, dat het vliegtuig in het geheel met vijftig mitrailleurkogelgaatjes was **doorzeefd.**

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO NOBO.

Datum		Klasse	Wedstrijd (Scheidsrechter)	
1 October	1939:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Scherpenheuvel 1 (P. Tuin)	
1 October	1939:	Res.A-klasse	R.C.C. 2 — Transvaal 2 (B. L. Dijk)	*
1 October	1939:	Juniores	Jong-Holland — Hercules (Ercol)	%
8 October	1939		PUNDA — OTRABANDA (O. Corsica)	
15 October	1939:	A-klasse	Jong Holland 1 — Volharding 1 (Visser)	
15 October	1939:	B-klasse	Jong-Curaçao — Arsenal (H. Rog)	*
15 October	1939:	Juniores	S.U.B.T. — Volcania (I. Dania)	%
22 October	1939:	A-klasse	Hercules 1 — Volharding 1 (Jesurun)	
22 October	1939:	Res.A-klasse	Jong-Holland 2 — Atletico 2 (B. L. Dijk)	*
29 October	1939:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Atletico 1 (Visser)	
29 October	1939:	Res.A-klasse	Jong-Holland 2 — Hercules 2 (H. Rog)	*

RIO CANARIO.

Datum		Klasse	Wedstrijd (Scheidsrechter)	
1 October	1939:	A-klasse	Asiento 1 — Atletico 1 (Jesurun)	
1 October	1939:	Res.A-klasse	Hercules 2 — Volharding 2 (L. Casper)	*
15 October	1939:	A-klasse	Hollandia 1 — Transvaal 1 (P. Tuin)	
15 October	1939:	Res.A-klasse	Atletico 2 — R.C.C. 2 (B. L. Dijk)	*
22 October	1939:	A-klasse	Asiento 2 — S.U.B.T. 2 (Visser)	
22 October	1939:	B-klasse	D.C.C. — Arsenal (H. Rog)	*
29 October	1939:	A-klasse	Hollandia 1 — Volharding 1 (P. Tuin)	
29 October	1939:	B-klasse	Willemstad — Volcania (H. Nevel)	*

SCHERPENHEUVEL

Datum		Klasse	Wedstrijd (Scheidsrechter)	
8 October	1939:	Juniores	Scherpenheuvel — Tropiales (Ercol)	%
22 October	1939:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — R.C.C. 1 (L. Casper)	
22 October	1939:	Juniores	Scherpenheuvel — Hercules (I. Dania)	%

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur .m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis worden de verenigingen vriendelijk verzocht op tijd aanwezig te zijn.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78,

OPSTELLING DER ELFTALLEN VOOR DE PUNDA — OTRABANDA WEDSTRIJD.
8 October 1939.

OTRABANDA:

E. Vos (R.C.C.)

O Troeman (J.Hol.) — E. Atalida (Herc.)

M. Pardo (J.Hol.) — L. B. Isidora (Volh.) — Meulens (R.C.C.)

J. Ramirez (J.Hol.) — H. Panneflek (R.C.C.) — G. Pardo (J.Hol.) — J. Suarez (R.C.C.) — E. Rondijk (Volh.)

Aanvoerder: L. B. Isidora

Reserves:				
	V. Senior	J.Hol.	W. Leers	J.Hol.
	A. Chacutu	J.Hol.	P. van Ecks	Volh.
	R. da Costa G.	R.C.C.	C. Prins	R.C.C.
	A. Jansen	Herc.	A. Naaldijk	Transv.

O

R. Bernabela (SUBT) — M. Hernandez (SUBT) — C. Bosch (SUBT) — F. Jansen (SUBT) — E. Pietersz (SUBT)

E. Ruiz (SUBT) — R. Hernandez (SUBT) — O. Hoelen (Scherp.)

J. M. Rosina (Scherp.) — M. Davelaar (SUBT)

Grovell (SUBT)

PUNDA:

Aanvoerder: M. Davelaar

Reserves :		
	Salcedo	SUBT
	Bakhuis	SUBT
	Jacob	SUBT
	Gerancisca	SUBT

Het Bestuur van de „Jubileumstichting voor Zuigelingenverzorging en Moederschapszorg maakt hierbij bekend:

Dat met ingang van 1 October 1939, Zuster van de Laar zal zitting houden op de spreekkamer van de gouvernements-geneeskundigen in het stadsdistrict tot het geven van raad en bijstand aan moeders met zuigelingen:

1o. Op de spreekkamer van genoemde geneeskundige beoosten de haven, Werfstraat hoek Bitterstraat Scharlo, iederen Dinsdag en Donderdag van 3--5 uur.

2o. Op de spreekkamer bewesten de haven, Nieuwindtstraat Otrabanda, iederen Woensdag en Vrijdag van 3 tot 5 uur.

BEKENDMAKING.

Naar aanleiding van de oproepingsbrieven, die verschillende dienstplichtigen van land- en zeemacht uit Nederland hebben ontvangen, wordt hierbij medegedeeld, dat volgens van den Minister van Kolonien ontvangen bericht, aan den oproep om in Nederland onder de wapenen te komen, geen gevolg behoeft te worden gegeven, voor zoolang betrokkenen hun verblijf in Curaçao hebben.

De Gouvernements-Secretaris
GRONEMEIJER.

BAR VAN VATICAANSTAD VOOR DE ROMEINEN GESLOTEN.

Eerst een legitimatiebewijs, dan een kop koffie. — Wat een Nederlandse sigaar in de kleine staat kost.

Wanneer iemand, die niet in Vaticaanstad woont, voortaan in de bar, die in deze kleine staat ligt, een glas wil drinken, zal hij aan den kellner eerst een kaart moeten tonen, waarbij hem uitdrukkelijk permissie gegeven wordt, van de bar gebruik te maken, aldus Reuter. Zo niet, dan blijft de bar voor hem gesloten.

Deze maatregel is genomen om te beletten, dat de Romeinen naar de bar van Vaticaanstad trekken om daar, profiterend van de lage invoerrechten voor een paar soldi een glas wijn of een kop koffie te gebruiken, waarvoor men te Rome zelf aanmerkelijk meer moet betalen.

Toen in 1929 het concordaat tussen Quirinaal en Vaticaan gesloten was, waren er geen bepalingen gemaakt voor de douanetarieven van Vaticaanstad, met het gevolg, dat alle artikelen daar vrij van invoerrechten waren. Thee, koffie en suiker — artikelen, die in Italië zwaar belast zijn — waren voor spotprijzen te krijgen. Reeds onmiddellijk vaardigde het bestuur van Vaticaanstad een bepaling uit, dat deze artikelen alleen voor de inwoners van Vaticaanstad bestemd waren en dat smokkelen streng gestraft zou worden.

Doch menigeen wist er nog wel een uitweg op te vinden en het kwam vaak voor, dat de ambtenaren van Vaticaanstad hun vrienden in Rome eens extra bedachten. De verleiding was ook te groot: Nederlanders b.v., die in Rome naar een Hollandse sigaar snakten, vernamen, dat men in Vaticaanstad een Hollandse sigaar, die in de eeuwig stad zestig centen (Nederlands geld) kost, voor de normale prijs van een dubbeltje kon krijgen, waarbij dan nog bleek, dat deze sigaar in het vaderland zelf twaalf centen waard was.

In de loop der jaren heeft de gouverneur van Vaticaanstad tal van maatregelen uitgevaardigd om de smokkelhandel tegen te gaan. Ten slotte werd een distributiesysteem gevormd, waarbij elke inwoner van Vaticaanstad op rantsoen gesteld wordt, zodat smokkelhandel op grote schaal niet meer mogelijk was. Ten slotte werden de prijzen van sigaretten, tabak, sigaren, thee, koffie en suiker verdubbeld en thans is ook de bar van Vaticaanstad, die een concurrent dreigde te worden van de Romeinse koffiehuizen, weer tot haar Vaticaanse proporties teruggebracht. — Un caffé espresso, signore? — Mag ik dan eerst even uw kaart zien, signore?

Hebt U hoezen voor de lampen van Uw auto of ander vervoermiddel? Zo niet, zorgt dat u bijtijds in het bezit er van komt.

Schoonheid in Barmhartigheid.

Al die gaven, zijn zo rijk:
wat is schoner dan te geven!
Welke schoonheid in het leven
is daaraan gelijk?

O wat bronnen van genaden
zijn der zielen schoonste blijk.
En er lopen wond,re paden
van de sterren naar het slijk.

Hart, neemt altijd weer uw wijk
naar de schoonheid van 't erbarmen.
Tussen twee wijd-open armen
ligt Gods konikrijk!

DOET HET NU!
BIJ AFGEKONDIGD LUCHTGEVAAR MAG LICHT NIET UIT UW WOONHUIS, KANTOOR OF WINKEL NAAR BUITEN SCHIJNEN.
HEBT U REEDS EEN PROEF GENOMEN?